

REKORDY

Klimatické údaje za rok 2005

namerané na Observatóriu UK v Modre – Piesok

Pomaly si začíname zvykať na to, že globálne otepľovanie atmosféry Zeme nie je len akési nezodpovedné strašenie vedcov, ale tento pre nás nanajvyš nepríjemný fakt začíname cítiť i na vlastnej koži. Veľa ľudí má pri zmienke o otepľovaní veľmi skreslenú predstavu, čo to znamená pre život na Zemi a už vonkoncom si nemá možnosť uvedomiť celkové rôznorodé dôsledky na zmenu klímy v jednotlivých oblastiach na zeme. Zatiaľ čo niekde sa môže celková klíma posúvať k teplejšiemu charakteru, inde sa môže dokonca ochladzovať a to až do takých dôsledkov, že život v týchto oblastiach sa môže stať až neznesiteľný. Samozrejme, že sa to nestane naraz a počas niekoľkých rokov, ale stane sa to oveľa rýchlejšie, ako sme si doteraz mysleli.

Dôkazom tohoto tvrdenia je fakt, že už po uplynutí necelých dvadsiatich rokov (18) klimatických meraní v našom observatóriu je možné z nameraných hodnôt jednotlivých prvkov atmosféry Zeme tento trend celkom jasne badať.

Teplota vzduchu: Napriek tomu, že v minulom roku bola najvyššia max.teplota len od 0,2 st. nižšia ako je priemer (31,9 st.), tak vývoj týchto teplôt za celé merané obdobie má jednoznačne stúpajúci trend a priemerné maximálne teploty stúpili takmer o jeden stupeň, zatiaľ čo najnižšie minimálne teploty takmer o jeden stupeň klesli, pričom v minulom roku dosiahla táto hodnota len 0,1 stupňa pod priemer (-13,7 stupňa). Napriek

tomu, že priemerná ročná teplota v roku 2005 bola len 7,91 stupňa, (priemer 8,20 stupňa), za 18 rokov sa táto hodnota zvýšila o 0,3 stupňa. Tieto hodnoty svedčia o vývoji klímy k extrémnejším hodnotám.

Zrážky a sneh: Celkový ročný úhrn zrážok za minulý rok bol 1 010,3 mm, čo je oveľa viac ako ročný priemer – 833,2 mm. Vývoj zrážok za celé meranie má stúpajúcu tendenciu a od roku 1988 sa v priemere zvýšil o 150 mm. Tento trend sa týka aj denných zrážok a mesačných zrážok. Zatiaľ čo celkové množstvo napadnutého snehu a priemerná výška snehovej pokrývky sa počas osemnástich rokov takmer nezmenili, pri stúpajúcom množstve zrážok sa teda zrážky začínajú kumulovať v letnom období a v množstve napadnutého snehu, čo predstavuje stúpajúce riziko povodní. Minulý rok aj bol v množstve napadnutého snehu rekordný a dosiahol celkový úhrn 288 cm (priemer 140 cm) a výška snehu bola naopak vysoko nadpriemerná: 72 cm (priemer 46 cm). Mierne sa však predlžuje trvanie snehovej pokrývky, čo svedčí o dlhšetrvajúcich mrazoch.

Extrémy v roku 2005: Najvyššie namerané hodnoty za celkové merané obdobie boli v celkovom množstve spadnutého snehu: 129 cm v decembri a v celkovom množstve spadnutého snehu za rok: 288 cm.

Dušan Kalmančok
AGO FMFI UK, Modra-Piesok